

5.3.3. Axa 3 Calitatea vieții în zonele rurale și diversificarea economiei rurale

5.3.3.1. Măsuri privind diversificarea economiei rurale

Măsura	Sprrijin pentru crearea și dezvoltarea de micro-întreprinderi
Articole care stau la baza măsurii	Articolele 52 (a) (ii) și 54 ale Regulamentului (CE) Nr.1698/2005 Punctul 5.3.3.1.2 din Anexa II a Regulamentului nr.1974/2006 Articolul 1 punctul 2 (1) (b) al Regulamentului (CE) Nr.473/2009 Anexa Regulamentului (CE) nr. 74/2009 Articolul 1 punctul (9) Regulamentul (CE) nr. 363/2009
Codul măsurii	312

Motivația sprijinului

Promovarea unei dezvoltări echilibrate, în vederea realizării coeziunii economice și sociale impune acordarea unei atenții deosebite dezvoltării zonelor rurale în care trăiește aproape 50% din populația României. În prezent în România, **funcțiile economice ale acestor zone, depind aproape în întregime, de existența activităților agricole.** Necesitatea restructurării activităților la nivelul fermelor agricole împreună cu îmbunătățirea capitalului fermelor comerciale și orientarea inevitabilă către o ocupare parțială în agricultură va determina eliberarea unei părți considerabile a forței de muncă din sectorul agricol.

Această situație explică necesitatea creării de **locuri de muncă alternative, precum și a surselor de venituri adiționale din activități non-agricole,** alături de reorientarea forței de muncă spre activități non-agricole productive și către dezvoltarea serviciilor pentru populația rurală. Dezvoltarea micro-întreprinderilor este recunoscută ca fiind sursa cea mai semnificativă de creare de locuri de muncă/obținere de venituri în spațiul rural, atât pentru economiile deja dezvoltate cât și pentru cele în curs de dezvoltare.

În contextul agendei de la **Lisabona și Göteborg,** UE prevede faptul că o economie puternică va conduce către crearea de locuri de muncă alături de prioritățile sociale și de mediu, pentru a asigura dezvoltarea durabilă și incluziunea socială. În acest sens, un element cheie este reprezentat de exploatarea oportunităților pentru creșterea economică și crearea de locuri de muncă în spațiul rural prin intermediul micro-întreprinderilor.

În prezent există disparități profunde la nivel regional, și mai ales **între zonele urbane și rurale,** în ceea ce privește **mediul de afaceri,** ca urmare a unei infrastructuri slab dezvoltate în zonele rurale, a lipsei resurselor financiare, a dificultăților de accesare a creditelor dar și a nivelului redus de pregătire antreprenorială.

Analiza micro-întreprinderilor din spațiul rural evidențiază **capacitatea redusă** a acestora de a răspunde necesității de a furniza locuri de muncă pentru populația din spațiul rural (o medie mai mică de 3 locuri de muncă/micro-întreprindere); în anul 2005, acestea reprezentau **13%** din numărul total de microîntreprinderi la nivel național și aproximativ **4,2 micro-întreprinderi/1000 locuitori.**

Micro-întreprinderile existente în spațiul rural acoperă o gamă limitată de activități productive și servicii și nu valorifică suficient resursele locale. Majoritatea s-au orientat către comerț (aprox. 70% din totalul micro-întreprinderilor din sectorul serviciilor), datorită recuperării rapide a investițiilor și a unei experiențe minime necesare pentru organizarea unor astfel de activități, în timp ce, industria prelucrătoare deține doar 16% din totalul micro-întreprinderilor din spațiul rural.

Așa cum reiese și din capitolul de analiză, veniturile gospodăriilor agricole provin în mare parte din producția agricolă în detrimentul veniturilor monetare, în timp ce în urban veniturile unei gospodării provin în principal din salarii.

Media venitului provenit din activitățile non-agricole, la nivel de gospodărie, în mediul rural a fost în anul 2005, de **aproximativ 12 Euro/lună**, reprezentând **4,1% din venitul net**.

Având în vedere **numărul mic al micro-întreprinderilor** în spațiul rural și **nivelul redus al veniturilor obținute din activități non-agricole**, se impune necesitatea creării de noi micro-întreprinderi care vor revitaliza economia rurală prin crearea de locuri de muncă pentru populația rurală în sectorul non-agricol și creșterea veniturilor acesteia.

Sprijinul vizat prin această măsură se adresează micro-întreprinderilor, precum și locuitorilor din spațiul rural care doresc să desfășoare o activitate economică devenind antreprenori. O atenție deosebită se va acorda **femeilor din spațiul rural**, dat fiind faptul că datele statistice arată că acestea dezvoltă afaceri într-un număr **mult mai redus** decât bărbații.

În același timp **tinerii** reprezintă categoria cea mai **afectată de șomaj** (13,9% reprezintă rata șomajului în rândul tinerilor de 15-24 ani, față de media ratei șomajului în rural de 5,2%) și care manifestă tendința cea mai mare de a pleca spre mediul urban și peste granițe.

Totodată, activitățile meșteșugărești și alte activități tradiționale ce sunt îndeletniciri ale locuitorilor din spațiul rural, tind să fie din ce în ce mai puțin practicate, în special de către generația tânără.

În acest context, sunt vizate **crearea și dezvoltarea de micro-întreprinderi** care promovează **meserii tradiționale** precum meșteșugurile și care pot contribui la creșterea numărului locurilor de muncă, precum și la perpetuarea acestor activități care dau specificul, dar și valoarea spațiului rural românesc.

*Deși necesitățile de investiții în mediul rural sunt încă foarte mari, **Programul SAPARD** prin măsura de diversificare a activităților non-agricole, a avut un impact economic și social pozitiv. Conform raportului de monitorizare – martie 2007- din cele 1.112 proiecte contractate în cadrul acestei măsuri, în valoare totală de 73,7 mil. Euro, au fost finalizate 337 proiecte care au generat și menținut 1.011 locuri de muncă, estimându-se ca până la sfârșitul perioadei de finalizare și a celorlalte proiecte să fie create și menținute aproximativ 3.336 locuri de muncă.*

Având în vedere situația actuală ce caracterizează dezvoltarea **mediului de afaceri în spațiul rural** este necesar un sprijin comunitar și național susținut pentru promovarea activităților non-agricole, care să conducă la **creșterea veniturilor populației rurale, crearea de locuri de muncă, diminuarea disparităților dintre rural și urban**. Astfel, este necesară promovarea diversificării activităților prin asimilarea de noi competențe antreprenoriale, dobândirea de noi abilități și furnizarea de noi servicii pentru populația rurală.

Acești factori vor contribui la creșterea economică și implicit la schimbarea mentalității și la creșterea standardului de viață în mediul rural, precum și la stabilitatea echilibrului teritorial, social și economic.

Obiectivele măsurii

Obiectivul general al măsurii vizează dezvoltarea durabilă a economiei rurale prin încurajarea activităților non-agricole, în scopul creșterii numărului de locuri de muncă și a veniturilor adiționale.

Obiective specifice

- a) Crearea și menținerea locurilor de muncă în spațiul rural;
- b) Creșterea valorii adăugate în activități non-agricole³⁰;
- c) Crearea și diversificarea serviciilor pentru populația rurală prestate de către micro-întreprinderi.

Obiective operaționale:

- Crearea de micro-întreprinderi precum și dezvoltarea celor existente în sectorul non-agricol, în spațiul rural;
- Încurajarea inițiativelor de afaceri promovate, în special de către tineri și femei;
- Încurajarea activităților meșteșugărești și a altor activități tradiționale;
- Reducerea gradului de dependență față de agricultură.

³⁰ Cu excepția activităților ce presupun obținerea de produse non-Anexa 1 la Tratat, susținute prin Măsurile 121 și 123 ale Axei 1.

Domeniul de aplicabilitate și acțiuni prevăzute

Sprijinul activităților non-agricole în spațiul rural³¹ prin intermediul dezvoltării micro-întreprinderilor atât nou create cât și existente.

Acțiunile prevăd:

i. Investiții în activități non-agricole productive cum ar fi:

- Industria ușoară (articole de pielărie, încălțăminte, lână, blană, tricotaje, produse de uz gospodăresc, produse odorizante etc.);
- În activități de procesare industrială a produselor lemnoase - începând de la stadiul de cherestea (ex. mobilă);
- Mecanică fină, asamblare mașini, unelte și obiecte casnice, producerea de ambalaje etc.

ii. Investiții pentru dezvoltarea activităților meșteșugărești, de artizanat și a altor activități tradiționale non-agricole cu specific local (prelucrarea fierului, lânii, olăritul, brodatul, confecționare instrumente muzicale tradiționale etc.), precum și marketingul acestora (mici magazine de desfacere a propriilor produse obținute din aceste activități).

iii. Servicii pentru populația rurală cum ar fi:

- Servicii de croitorie, frizerie, cizmărie;
- Servicii de conectare și difuzare internet;
- Servicii de mecanizare, transport (altele decât achiziția mijloacelor de transport) protecție fitosanitară, însămânțare artificială a animalelor, servicii sanitar-veterinare;
- Servicii medicale;
- Servicii reparații mașini, unelte și obiecte casnice.

iv. Investiții în producerea de energie regenerabilă

- Achiziționarea de echipamente de producere a energiei din alte surse regenerabile decât biocombustibilii.

Beneficiari

- **Micro-întreprinderile** așa cum sunt definite în Recomandarea Comisiei (CE) nr. 361/2003 și în legislația națională în vigoare³² (având mai puțin de 10 angajați și o cifră de afaceri anuală netă sau active totale având o valoare de până la 2,0 milioane Euro).
- Persoane fizice (neînregistrate ca agenți economici) - care se vor angaja ca până la data semnării contractului de finanțare să se autorizeze cu un statut minim de persoană fizică autorizată³³ și să funcționeze ca micro-întreprindere.

Beneficiarii măsurii, a căror cerere de finanțare a fost selectată, sunt eligibili pentru schema de garantare pentru IMM-uri cu finanțare din PNDR.

³¹ Spațiul rural cuprinde totalitatea comunelor ca unități administrativ teritoriale, împreună cu satele componente în conformitate cu definiția menționată în Capitolul 3.1.1.

³² Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare.

³³ Conform Legii nr. 300/2004 privind autorizarea persoanelor fizice și a asociațiilor familiale care desfășoară activități economice în mod independent, cu modificările și completările ulterioare.

Un beneficiar care a îndeplinit condițiile de eligibilitate și de selecție prevăzute în această fișă este considerat că îndeplinește condițiile prevăzute la art.51 alin 3 din Regulamentul (CE) nr. 1974/2006.

Descrierea tipului operațiunilor

Se vor sprijini operațiuni legate de:

- Investiții corporale (construcția, modernizarea, extinderea clădirilor în scop productiv; dotarea aferentă cu echipamente, utilaje etc., inclusiv achiziționarea în leasing a acestora);
- Investiții necorporale (software, patente, licențe etc.), inclusiv achiziționarea în leasing a acestora.

Conform Art. nr. 55 din Regulamentul (CE) nr. 1974/2006, vor fi susținute costurile generale legate de întocmirea proiectului precum taxe pentru arhitecți, ingineri și consultanță, studii de fezabilitate/memorii justificative, taxe pentru eliberarea certificatelor, avizelor și autorizațiilor necesare implementării proiectelor, așa cum sunt ele menționate în legislația națională, achiziția de patente și licențe, în limita a 10% din totalul cheltuielilor eligibile ale proiectelor, iar pentru proiectele care nu prevăd construcții, în limita a 5%.

Criterii de eligibilitate:

- Micro-întreprinderile atât cele existente cât și star-up³⁴ trebuie să fie înregistrate și să-și desfășoare activitatea propusă prin proiect, în spațiul rural;
- Beneficiarul trebuie să demonstreze viabilitatea investiției;
- Micro-întreprinderea trebuie să nu fie în dificultate³⁵;
- Beneficiarul sau responsabilul de proiect să facă dovada deținerii de aptitudini manageriale/marketing sau în acord cu activitatea propusă prin proiect (experiență/cursuri de formare profesională absolvite - cel puțin nivel de inițiere, cursuri de calificare etc.) sau să le dobândească până la efectuarea ultimei plăți;
- Beneficiarul trebuie să prezinte toate avizele și acordurile necesare investiției respective;
- Beneficiarul trebuie să prezinte avizele/autorizațiile de mediu³⁶, necesare investiției sau să prezinte dovada că a făcut demersurile pentru a obține toate avizele și acordurile conform legislației în vigoare, în domeniul mediului. În situația în care beneficiarul nu prezintă toate autorizațiile solicitate înainte de semnarea contractului, proiectul devine neeligibil;
- Beneficiarul trebuie să dovedească dreptul de proprietate asupra terenului pe care urmează să realizeze investiția sau dreptul de folosință pe o perioadă de cel puțin 10 ani;
- Beneficiarul să declare pe proprie răspundere că va asigura cofinanțarea proiectului;
- Beneficiarul trebuie să declare pe proprie răspundere faptul că suma totală a ajutorului public nerambursabil accesat de către acesta nu depășește 200.000 Euro (100.000 Euro pentru activitățile din sectorul transportului rutier) pe o perioadă de până la 3 ani fiscali.

Activități neeligibile

- Activități sprijinite prin măsurile Axei 1 și Axei 2 ale PNDR;
- Fabricarea băuturilor alcoolice și a berii;
- Fabricarea produselor din tutun;

³⁴ Nou înființate

³⁵ Firme în dificultate definite conform prevederilor Liniilor Directoare Comunitare cu Privire la Ajutoarele de Stat pentru Salvarea și Restructurarea Firmelor în Dificultate (Community Guidelines On State Aid For Rescuing And Restructuring Firms in Difficulty) publicate în OJ C244, 1.10.2004, p.2;

³⁶ Conform protocolului încheiat cu Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile, orice investiție realizată prin PNDR va fi încadrată de către MMDD care va solicita, după caz, un studiu de impact asupra mediului.

- Fabricarea armamentului și muniției;
- Baterea monedelor;
- Activități de turism și recreaționale legate de activitatea turistică;
- Acțiuni exclusiv de comerț și intermediari comerciale, cu excepția vânzării de produse obținute din propriul proces productiv;
- Intermedieri financiare;
- Tranzacții imobiliare;
- Cercetare-dezvoltare;
- Administrație publică și apărare;
- Asigurări sociale din sistemul public;
- Jocurile de noroc și pariurile precum și activitățile recreative legate de acestea;
- Activități ale organizațiilor și organismelor extrateritoriale;
- Activități de pescuit și/sau acvacultură;
- Investiții legate de prelucrarea primară a lemnului până la stadiul de cherestea;
- Activități în industria extractivă de produse energetice;
- Producerea de energie din surse regenerabile ca activitate principală, în scopul vânzării;
- Activități de fabricare a produselor de cocserie, a produselor obținute din acestea și a combustibililor nucleari;
- Restaurarea, consolidarea și conservarea obiectivelor de patrimoniu cultural din grupa B și natural din spațiul rural.

Cheltuieli neeligibile

- Impozite și taxe fiscale;
- Costuri operaționale, inclusiv costuri de întreținere și chirie;
- Comisioane bancare, costurile garanțiilor și cheltuieli similare;
- Cheltuieli pentru cumpărarea de echipament second – hand;
- Achiziționarea de teren/clădiri;
- Achiziția de vehicule pentru transportul rutier de mărfuri pentru a presta servicii de transport în numele terților și de mijloace de transport pentru persoane, ca și activitate principală;
- Achiziția de mijloace de transport pentru uz personal;
- TVA, cu excepția TVA-ului nedeductibil, în cazul în care este în mod real și definitiv suportat de către beneficiari, alții decât persoanele neimpozabile, conform art.71 (3), lit. a) din Regulamentul (CE) nr.1698/2005;
- Costuri de schimb valutar, taxe și pierderi ocazionate de schimburile valutare asociate contului euro APDRP;
- Contribuția în natură;
- Costurile aferente unui contract de leasing: taxa de management, dobânzi, prima de asigurare etc.
- Costuri realizate înainte de aprobarea proiectului, cu excepția studiilor tehnice, a planurilor de afaceri și a studiilor de fezabilitate;
- Costuri privind închirierea de mașini, utilaje, instalații și echipamente;

Sprijin. Tipul plății

Beneficiarii acestei măsuri pot solicita Agenției de Plăți **plata unui avans** în cuantum de până la 50% din ajutorul public pentru investiții, conform articolului 56 din Regulamentul nr.1974/2006 privind regulile de aplicare ale Regulamentului Consiliului (CE) nr.1698/2005 privind acordarea sprijinului pentru dezvoltare rurală din FEADR, iar plata este condiționată de constituirea unei garanții bancare

sau a unei garanții echivalente, corespunzătoare unui procent de 110% din valoarea avansului. Garanția depusă se eliberează numai în cazul în care Agenția de Plăți stabilește că suma cheltuielilor efectuate care corespund sprijinului public pentru investiții a depășit valoarea avansului.

Pachetul de acte normative, pentru creditarea și garantarea investițiilor, care este în vigoare până în anul 2009, în special pentru asigurarea cofinanțării proiectelor realizate prin Programul SAPARD, intitulat Programul „Fermierul”, a constituit principalul instrument pentru creșterea absorbției fondurilor de pre-aderare.

Intensitatea sprijinului

Intensitatea ajutorului public nerambursabil va fi **de până la 70%**³⁷ din totalul cheltuielilor eligibile și nu va depăși:

- 50.000 Euro/proiect dacă beneficiarii sunt persoane fizice autorizate,
- 100.000 Euro/proiect pentru micro-întreprinderile care își desfășoară activitatea în sectorul transportului rutier,
- 200.000 Euro/proiect pentru alte micro-întreprinderi.

În cazul în care proiectele prevăd activități de producție, intensitatea ajutorului public va fi de până la 85%³⁸ din totalul cheltuielilor eligibile.

Beneficiarii acestei măsuri vor primi tratament egal fără discriminare pe criterii de vârstă, sex, rasă, origine etnică, apartenență politică sau religioasă etc.

Prevederi privind ajutorul de stat

Sprijinul acordat prin această măsură se va face conform Regulamentului Comisiei (CE) nr. 1998/2006 din 15 Decembrie 2006 de aplicare a Art. 87 și 88 al Tratatului privind ajutorul „*de minimis*” . Jurnalul Oficial L 379 din 28.12.2006 (valoarea totală a ajutoarelor *de minimis* primite pe perioada a 3 ani fiscali de către un beneficiar nu va depăși plafonul maxim al ajutorului public de **200.000 Euro/beneficiar și 100.000 Euro/beneficiar** în cazul sectorului de transport rutier).

Aceste plafoane se aplică indiferent de forma ajutorului „de minimis” sau de obiectivul urmărit și indiferent dacă ajutorul acordat de Statul Membru este finanțat în totalitate sau parțial din surse de origine comunitară.

Reguli privind acordarea, cumulul, raportarea și monitorizarea acordării ajutoarelor potrivit regulii de minimis³⁹

Acordarea și monitorizarea sprijinului prin această măsură se face pe baza **declarației pe proprie răspundere a beneficiarului**, în conformitate cu Art. 3, alineatul (1) al Regulamentului Comisiei (CE) nr. 1998/15.12.2006 de aplicare a Art. 87 și 88 al Tratatului privind ajutorul “*de minimis*”, Jurnalul Oficial L 379/28.12.2006, iar MADR, în calitate de furnizor de ajutor “*de minimis*” va ține evidența acestor ajutoare în conformitate cu Art. 3, alineatul (3) al aceluiași regulament și potrivit prevederilor art. 6 din Ordonanța de urgență nr. 117⁴⁰/2006 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat și a prevederilor Regulamentului pus în aplicare prin Ordinul Președintelui Consiliului Concurenței nr. 175/2007⁴¹ privind procedurile de monitorizare a ajutoarelor de stat.

³⁷ Intensitatea ajutorului public nerambursabil pentru micro-întreprinderile din regiunea București-Ilfov va fi cu 10% mai mică decât în celelalte regiuni ale țării datorită faptului că în această regiune PIB-ul este mai mare decât în restul regiunilor

³⁸ Intensitatea ajutorului public nerambursabil pentru micro-întreprinderile din regiunea București-Ilfov va fi cu 10% mai mică decât în celelalte regiuni ale țării datorită faptului că în această regiune PIB-ul este mai mare decât în restul regiunilor

³⁹ Detalii potrivit Cap. IX Ajutoare de stat

⁴⁰ M.Of. 1042 din 28.12.2006

⁴¹ M.Of. 436 din 28.06.2007

În cazul în care beneficiarul accesează în paralel pentru același proiect sprijin acordat în cadrul programului prin fondurile de garantare pentru garanții bancare, ajutorul total cumulată acordat acestuia nu poate depăși cuantumul prevăzut în cadrul măsurii.

Criterii de selecție

- i. Aplicantul nu a mai primit fonduri comunitare pentru activități similare în ultimii 3 ani;
- ii. Proiectele care prin activitatea propusă creează mai mult de un loc de muncă/25.000 Euro investiți;
- iii. Proiectele care promovează activități meșteșugărești, de artizanat;
- iv. Proiecte derulate de femei/tineri cu vârsta până în 40 de ani la data depunerii proiectelor;
- v. Start-up-uri (micro-întreprinderi nou înființate) care aplică proiecte ce vizează activități non-agricole productive;
- vi. Proiecte ce vizează dezvoltarea serviciilor sanitar-veterinare sau a serviciilor medicale;
- vii. Proiecte ce vizează achiziționarea de echipamente pentru producere a energiei din alte surse regenerabile decât biocombustibilii.

Punctajele pentru proiectele care prevăd investiții pentru activitățile meșteșugărești, de artizanat și energie regenerabilă, se acordă proporțional cu ponderea acestor investiții, în valoarea totală eligibilă a proiectului.

Toate proiectele eligibile vor fi punctate în acord cu criteriile de selecție mai sus menționate. Sistemul de selecție este prevăzut la subcapitolul 5.2.4. „Procedura de selecție”.

Criteriile și liniile de demarcare cu alte instrumente financiare ale UE și alte măsuri PNDR

- ✓ Demarcarea intervenției FEADR și FEDR pentru *producerea energiei electrice/termice din surse regenerabile*:
  - FEADR (PNDR - Axa 3, Măsura 312) va sprijini achiziționarea de echipamente de producere a energiei din **alte surse regenerabile** decât biocombustibilii, numai ca parte componentă a proiectelor și folosirea acestora în activitățile specifice derulate de către **micro-întreprinderile din spațiul rural**;
  - FEDR (POS-CCE) va sprijini întreprinderile (IMM-uri, intermediare și mari) care produc energie din **alte surse regenerabile ca activitate principală (exceptând atât întreprinderile care procesează produse agricole listate în Anexa I la Tratat cât și micro-întreprinderile din spațiul rural)**.

- ✓ Demarcarea intervenției FEADR și FEDR pentru *investiții productive derulate de către micro-întreprinderi*:
  - FEADR (PNDR— Axa 3, Măsura 312) va sprijini:
    - Micro-întreprinderile **din spațiul rural** care desfășoară activități non-agricole, **exceptând**, micro-întreprinderile pentru start-up de high tech⁴² și spin-off-urile⁴³ inovative.
  - FEDR (POS CCE) va sprijini:
    - Micro-întreprinderile *pentru start-up-urile de high tech și spin-off-urile inovative de pe întreg teritoriul țării*,

⁴² Start-up-urile de high tech sunt întreprinderi inovative cu o vechime de max. 3 ani, care implementează (produc și comercializează pe piață) rezultatele obținute din activități de cercetare.

⁴³ Spin-off este o noua companie creată, de un grup de cercetare dintr-o instituție publică de cercetare, pentru a produce și comercializa propriile rezultate CD.

- FEDR (POR) va sprijini:
  - Micro-întreprinderile din spațiul urban.

Coerența intervenției FEADR (PNDR-Axa 3) cu intervenția FSE (POS DRU):

Investițiile susținute prin Măsura 312 a PNDR, sunt completate de intervenția POS DRU privind orientarea, consilierea și training-ul în domeniul antreprenorial și non-agricol acordat locuitorilor din mediul rural, în special celor provenind din agricultura de subsistență.

- ✓ Demarcarea cu Măsura 123 (PNDR-Axa 1) în privința micro-întreprinderilor din spațiul rural se face astfel:

Energie regenerabilă:

- Prin Măsura 123 sunt susținute producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile ca parte componentă a proiectului de investiții în procesul productiv specific activităților acestei măsuri, în timp ce prin Măsura 312 este susținută achiziționarea de echipamente de producere a energiei din alte surse regenerabile decât biocombustibilii, ca parte componentă a proiectelor și folosirea acestora în activitățile specifice acestei măsuri.

Pentru activități productive:

Componenta Măsurii 312 care necesită stabilirea unui criteriu de demarcare cu Măsura 123 este reprezentată de obținerea unui produs non-Anexa 1 prin procesarea unui produs Anexa 1. Astfel, criteriul de demarcare este următorul:

- ✓ Prin Măsura 123 sunt susținute activități de procesare a produselor Anexa 1 având drept rezultat obținerea unui produs non-Anexa 1 care poate fi numai produs alimentar sau biocombustibil;
- ✓ Prin Măsura 312 sunt susținute activități de procesare a produselor Anexa 1 având drept rezultat obținerea unui produs non-Anexa 1 care poate fi numai produs non-alimentar, cu excepția biocombustibilului.

În concluzie, demarcarea se face în funcție de tipul activității sprijinite.

Finanțare

Alocarea financiară a măsurii pentru perioada 2007-2013 este:

Cost total: 759.803.139 Euro
Cost Public: 531.842.968 Euro, din care

- 9.910.000 Euro reprezintă alocarea financiară aferentă schemei de garantare pentru IMM-uri.
- 11.717.947 Euro cheltuială publică (9.374.357 Euro FEADR) reprezintă alocarea financiară din PERE pentru proiecte ce vizează noile provocări.

Angajamente tranzitorii

Nu este cazul.

Cuantificarea obiectivelor pentru indicatorii comuni UE

Tipul de indicator	Indicator	Ținta 2007-2013
Realizare	Numărul total de micro-întreprinderi sprijinite Împărțite în funcție de: <ul style="list-style-type: none"> • statutul juridic (persoane fizice, persoane juridice) • categoria de vârstă (<25 ani, ≥25) • gen • tipul micro-întreprinderii (nou înființată sau existentă - dezvoltarea micro-întreprinderilor) 	10.091
	Volumul total al investiției	759.803.139
Rezultat	Numărul brut de locuri de muncă create	29.494
	Creșterea valorii adăugate brute non-agricole în investițiile sprijinite (mil. Euro)	149
Impact*	Creșterea economică (mil. Euro) din care contribuția Măsurii 312	230 119
	Crearea de locuri de muncă din care contribuția Măsurii 312	38.483 23.139

Indicatori adiționali

Tipul de indicator	Indicator	Ținta 2007-2013
Realizare	Numărul de micro-întreprinderi sprijinite Împărțit în funcție de tipul investiției:	10.091
	• investiții în activități non-agricole productive	1.522
	• investiții pentru dezvoltarea activităților precum cele meșteșugărești și de artizanat	3.806
	• servicii pentru populația rurală prestate de către micro-întreprinderi	4.567
	• investiții în producerea de energie regenerabilă	196
Impact*	Creșterea ocupării în sectorul secundar și terțiar în mediul rural	2,9%
	din care contribuția Măsurii 312	1,90%

Alocarea financiară suplimentară de 136.695.340 euro (fonduri publice), nu va conduce la o creștere a targetului indicatorului „Numărul de micro-întreprinderi sprijinite”. În urma analizării stadiului implementării acestei măsuri, având în vedere faptul că în prezent sunt în curs de angajare toate fondurile disponibile iar obiectivul stabilit inițial nu a fost atins, pentru ca Programul să conțină obiective cât mai realiste, micro-întreprinderile care vor fi sprijinite ca urmare a realocării vor fi parte a targetului stabilit inițial.

Indicatori aferenți suplimentării fondurilor prin realocarea propusă de 136.695.340 euro (fonduri publice)

Tipul de indicator	Indicator	Ținta 2013
Realizare	Numărul de micro-întreprinderi sprijinite Împărțit în funcție de tipul investiției:	770

* Valoarea indicatorilor a fost calculată la nivel de axă

* Valoarea indicatorilor a fost calculată la nivel de axă

	<ul style="list-style-type: none"> • investiții în activități non-agricole productive • investiții pentru dezvoltarea activităților precum cele meșteșugărești și de artizanat • servicii pentru populația rurală prestate de către micro-întreprinderi 	519 144 97
	<ul style="list-style-type: none"> • investiții în producerea de energie regenerabilă 	10
	Volumul total al investiției	164.608.758